ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ГАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю | Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. | Коштує річно 4 корони.

Ч. 33. Чернівці, дня 13. (26.) серпня 1904. Рік VII.

Вибори у Вашківцях.

До тих повітів, що бороли ся при сегорічних виборах до сойму в справі Вільнодумного Союза взагалї а рускої справи з осібна, прилучив ся також й Вашківский повіт. І як в других повітах, так і в нашім не було нї одного сьвідомого Русина, котрий би не доложив всїх своїх сил, щоби допомочи до сеї так славної побіди руского народу. Із страху перед тою побідою наші домашні противники остовпіли, а навіть й ті, що живуть поза границями нашого краю, сильно нею затревожили ся.

Ще з весни приготовлювано ся у нас в обох таборах до сих виборів. Наші вороги хотїли на всякий спосіб утримати ся на водї, знаючи добре, що як сей раз упадуть, то на віки пропадуть; а нам знов ходило о те, щоби перевести рішучу борбу і тим показати, що кацапня не має за собою війска, а животїє тілько штучним підтримуванем могучих ворогів руского народу. Треба було вже раз завдати нашим, на глиняних ногах стоячим киринникам послїдний удар.

Вже правибори відбували ся завзято і при доси набувалій участи правиборців. От вам один приклад про самі Вашківцї: Не один із Русинів-дїячів не спав цїлу ніч перед днем правиборів. Я видїв власними очима, як рано раніско при великій зливі увихали ся улицями до нитки змоклі акад. п. Ів. Стрийский і уч. п. Н. Гарас. А як прийшла призначена година, то зійшла ся до правибору така сила громадян, що наколи противники дістали всего 10 голосів, то половину з наших правиборців, шкодуючи часу, відослано до дому без голосованя. Противники поспускали носи, а один з них сказав жалібним голосом до другого: „Ого пропали Вашківцї, бо мужики взяли вже над нами верх!“

Від правиборів до вибору посла настала по обох сторонах завзята аґітация. Та коли о. Богатирець рощибав ся цїлими днями по всїх селах нашого повіту і декотрим так надокучав, що они від него навіть ховали ся, то слова наших патріотів знайшли всюди зрозуміне і признане. Належить ся згадати тут про неутомиму працю пп. нотаря Евг. Стрийского і его сина акад. Ів. Стрийского, учит. Ів. Гарасимовича, надуч. Вас. Чаховского і Ден. Руснака тай аптикаря пана Вільнера, що стояв на чолї жидів.

Твердий панотчик із Малих Станівцїв, видячи що нема ему виходу, взяв ся за штучки. Коли мужики, гадає собі, не дають ся зловити на вудку, то треба брати ся до жидів. При кождій нагодї старав ся отже відвернути жидів від нас, говорив до них при ниві у тутешного коршмаря Простака явно, що товариства „Січи“ є на то, аби різати жидів! „Я“, каже, „кажу вам яко сьвященник виразно, що до тої різанини незадовго має прийти, а проте ви з ними тримаєте.“ Але то все не помогало нїчо. При такій одній пятицї у Простака прийшло, як се всї у нас зна-

ють, до біятики між двома приятелями твердими „пастирями“ а жидівскими балаґулами, так що один втікав через вікно а другий пішов до дому із напухлим від поличників лицем тай із обірваною рудою бородою. Оттакі то у нас учителї та просьвітителї народа із кацапских попів. І не гріх то, що таких сьвящеників носить земля?! І таке то бере ся до коменди над мужиками, аби їх вести у моковский та польский „рай“ і ще сьміє пускати із свого рота слину на „Січи“ на „Украйномановъ“ та на наших патріотів. А зась Вам від сего! Шукайте собі такої компанії як ви — а не між чесними рускими мужиками.

Та ось прийшов день вибору. Хмари, що покривали з ранку небосклон, розійшли ся і засияло ясне сонце над правиборцями, що з'їзджали ся на ринок, немов хотїло оно предсказати побіду сьвітла і правди. З часом надходить на місце збору п. Левицкий з пп. нотарем Стрийским, учит. Гарасимовичем і ин. Сейчас обступає їх товпа народу. П. посол став до зібраних говорити, а від часу до часу розносили ся по площі грімкі „слава“ і відбивали ся об окружаючі мури так сильно, що аж о. Богатирець збудив ся, бо, сидївши у Богосевича при картах до перед дня, спав ще тогди твердим сном. Виходить неборачиско заспаний й собі на двір, став як палець на площі і позирає то в один, то в другий бік, чи не зближає ся який правиборець й до єго особи. Та дарма. Аж нарештї дочекав ся й він двох правиборцїв, але не сардаків, а о. Масикевича з кріґлем і довгого як пражина о. Петрука із Вилавча. О. Масикевич увидївши свого друга самого, лишив великого о. Петрука гейби якого ляйбґардиста коло малого о. Богатирца, а сам кинув ся межи правиборцїв. Швендав ся він довгий час по торзї, та з чим прийшов з тим і пішов. Прийшла 11. година перед полуднем. П. Левицкий і п. Стрийский із своїми рушили до староства. Хто побачив імпонуючий похід наших виборцїв, той вже знав, по чиїй стороні буде побіда. Виборча комісия вийшла наша і то великою більшостию, а єї головою п. надуч. Стефюк. Почали голосувати. О. Богатирець ставав перед кождого голосуючого і дивив ся єму просто в очи, а правиборцї обертали ся до него плечима і голосували на п. Левицкого. При кождім втраченім голосї глипав о. Масикевич на о. Богатирца тай кивав сумно головою. На п. Левицкого впало 63 а на о. Богатирца 21 голосів, межи послїдними находило ся всего на всего лиш 2 мужицкі і 2 жидівскі голоси, решта припали на панотцїв, шляхтичів і Поляків. Перед будинком староства стояли Січовики і сотки народу, ожидаючи з нетерпливостию свого наново вибраного посла. Аж нарештї отворяють ся двері і виходить п. завідатель

П. Кулїш.

СІЧОВІ ГОСТЇ.

Спомини старого дїда про Гайдамаків.

(Дальше).

— А що, каже, — брате? Чи наша віра?

— Наша, кажу, вельможний пане...

— Ану, перехрестись.

Перехрестивсь я, окаянний. Потерло мене трохи, чесна козацька кров у мене обізвалась, а про те перехрестивсь.

— Ну, їдь же, каже, — собі до куріня.

Приїхав я, аж той курінь увесь обсипаний валом. Впущено мене через рів у ворота. Як уїхав я та як гляну, то в мене і в очах зарябіло. Повно козаків, та всеж то повбирані так, що й не розказати: кармазин коло кармазина, срібло коло срібла, золото коло золота. Так як от часом зимою зайдеш у винницю та присядеш коло печі погрітись та подивити ся, що там у тій печі робить ся з того жару: і червоне, і жовте і синє, горить, ходить, мигтить і мріє, аж нїби ворушить ся все; так у тім таборі ходили один поуз одного гайдамаки: той у червоному, той у жовтому, той у блакитному, а золото на їх як огонь сяє, що й очима не зглянеш. На силу я трохи освійчивсь, що вже не так дико менї між ними стало. Поставив я свого коня до ясел. Нїхто мене не питає, що я за чоловік. Вештаюсь я по-

староства з п. послом. В тій хвили як би на даний знак настав оглушаючий гук: Із соток уст дало ся чути неперестанне „слава“, сурмач січовий затрубів три рази „позір“, з дому п. нотаря загреміли вистріли, капеля Алека втяла гучного марша а п. Левицкого вхопили на плечі і понесли вздовж містом. — При тім всім поводили ся наші „січовики“ взірцево, хотяй неодні предсказували велику бійку. А навіть тогди, як їхав о. Богатирець домів помежи ряди „січовиків“ з трепетом ще зза білого дня, не сказав му ніхто ні слова, лиш знов затрубів сурмач три рази, але сей раз вже о. Богатирцеви, тай не на „позір“ але „абшляґ“.

По виборі зійшли ся всї урядники староства на запрошенє п. Ливицкого до Богосєвича, де п. посол здоймив першу шклянку на здоровє нашого цїсаря а п. нотар другу шклянку на п. президента краю за то, що дав „вільні вибори“. Окремо угощувано виборцїв, до яких також пішов пос. Левицкий в товаристві п. завід. староства.

Довго ще забавляв ся і радував ся руский нарід при шклянцї і музицї, але при тім спокійно і мірно. На се найлїпший доказ, що коло 3 години по полудни зібрали ся так правиборцї як січовики в ряди і пішли з паном послом до помешканя пана завід. староства, щоби єго і просити, аби доніс найяснїйшому монархови преданність а п. президентови краю щиру подяку руского народу за „вільні вибори“. Вертаючи відси, стали перед громадскою канцелярию, де п. аптикар просив начальника п. Балошескула, аби в будучности тримав з громадою, а не так, як тепер, що всї 10 вашківских голосів пішло на п. Левицкого, а він сам відтягнув ся від голосованя. Но заледво встиг бесїдник сї слова вимовити, як нараз настав страшний крик, межи котрим було чути свист і „ганьба“. Но зібрані не забули ще й на тих, що показували їм дорогу у сих виборах. Пішли отже перед дім пана нотаря, де єму зложено з відкритими головами найсердечнїйшу подяку. Потім забрав слово п. нотар і промовив до зібраних красними словами; він сказав між иньшим: „Я би був злим сином Руси-матери, як бим був не підпирав руский нарід при виратованю із желїзних пут. Запевняю Вас, закінчив, що не лиш я тримав і буду тримати з руским народом, але я виховую й свої дїти так, що ще мої внуки і правнуки мають так само поступати“. Сї слова були висказані з такою щиростию, що всїм стали сльози в очах. Тепер здоймили п. нотаря на плечі і понесли ще перед аптику, де так само подякували п. Вільнерови, котрий яко жид тримав завсїгди з руским народом. Пан Вільнер відповів, що він йде завсїгди з народом, бо воля народу, то воля Божа.

між ними як дома. Дивлюсь, аж Ласун уже тут: ходить, заклавши руки за пояс, тільки вильотами помахує; зі старшими вже за панїбрата, а мене буцїм і не бачить і тільки погладив уса та бровою моргнув, подивившись на мене з убоча. А мене заносять такі думки: — Викажу їм Ласуна! Признаюсь, хто я такий! Зостанусь між запорожцями! Так товариш же Ласун: як товариша зрадити? А про те в мене й думка не зворухнулась, що сеж наші братя!... Тодї ще я так не зміг рахувати, — щиро послужив шляхтї. А вониж то горопахи менї радїють, як рідного брата витають; дорога одежа в їх купами — надївай, яку хоч одежу. Звісно, страшний суд настає. Бог знає, кому жити, а кому вмирати, то нехай, кажуть, козак хоч перед смертю покрасуєть ся, як у городї рожа, а винесе Бог із огню в дорогих саєтах — нехай користуєть ся на здоровля.

На другий день приїзжає й Лобода з Гладким. Поприбирались мужиками і привели нїби то коний продавати. Ласун сам і торгував у їх, і могорич із ними пив, та нишком і сказав, що Чортовус жде, поки постягають ся його чати, бо тепер ще тільки дві чати зійшлись, а ще дві злучать ся з ним у Мазепиній могилї, що завтра ми туди рушимо, то щоб князь був готовий і держав ногу в стременах, а з нас або Ласун, або я, дамо драпака та князеви й дорогу покажемо. Виправили тих коноводів, а сами другого дня пішли у Мазепину могилу. А та Мазепина мо-

Ще привитали правиборці з одушевленем п. Николая Василька, що їхав із Заставної через Вашківці до Вижниці в товаристві п. над'учит. і ревного діяча Ник. Савицкого; ще хвилинку забавили ся, а потім роз'їхали ся, лишаючи своїм поведенем доказ, що доси темний руский нарід починає провиджувати і не продасть більше свого голосу не то, як бувало, за ковбасу, але й за тисячі. *Вашківский.*

Де що про вибори із садаґурского повіту.

Від коли ми одержали конституцийні права, не зазнав наш нарід такої радости при виборах, як сего року. Передом вибирали послів старости, а нарід ішов, куди єму було наказано. Правда й те, що нарід наш був тоді єще на дуже низькім степени просьвіти. Від часу як зачали наші щирі рускі, заступники пан Стоцкий і Пігуляк працювати для руского народу, хотяй та праця дуже тяжка і була поучена з всякими перепонами і трудностями, то таки все показало ся аж сего року, що їх праця не пропала, що то насїнє зійшло. І чим дальше, тим більше плоду, більше хісна те насїнє видасть. В сїй тяжкі праці помагає нашим проводирям також наше руске учительство усіма силами. Хлїбороби пізнали, що учителї їх щирі приятелї і як виділи-м, що всї разом ішли при виборах. Щоби мати хотяй який такий образець, того що в нас удало ся, то я ту коротко опишу вибір із садаґурского повіту. По одній стороні стояли щирі виборцї з учительством, а по другій сьвященники з темнотою. Перші працювали з доброю радою, другі употребляли навіть найблуднїйших средств. Найбільше убивали ся сьвященники-кацапи: Кисилевскій, Козарищук і Дробот, хотяй жаден з них не був виборцем. Шубранецкий начальник, пив кілька тижнів, як то він сам казав, на „фрай кошта". Що се за людина, то хочу кількома словами описати. Як єще він не був начальником, то був ретельним читальником, ба навіть головою читальнї. Вибрали єго начальником, тодї подав ся за Румуном сьвященником і за пропінатором Зельманом Штернберґом, котрий з своїм сином Ушером, громадским писарем, перед виборами вив ся, і по кождій громадї „збирав" Фльондорови голоси, бо при тім мали добрий ґешефт. Писарчукови Ушерови обіцяно, що він здасть, іспит на громадского писаря хоть не встанї відповідно речене зложити. Старий Зельман сам вибив собі шиби і приніс їх до Садаґури в часї вибору горлаючи, що то єму читальники вибили. Певне хотїв, аби єму Фльондор заплатив за шиби, за то що він за ним так розпинав ся. Отсї нелюди переробили так начальника, що він

гила та єсть то острів, увесь у бору, а кругом таке грузьке багно, що нї чоловік, нї кінь, нї собака не перебреде; а на той острів через багно висипано три греблї. Незабаром надійшла ще одна чата з великою здобичю. От, як зробивсь під той час галас і крутанина в таборі, то я улучив щасливу годину, та на коня, та драла. Прибіг у Полонне під замок, під київську браму, стукнув, — не пускають мене, бо не пізнали; жупан на менї перловий, ґузики рубінові, пояс литий, шапка соболева, — та на силу вже впустили. Зараз мене до князя. Так і так, милостивий князю, ще тільки однієї чати дочекають ся, тай рушать під Костянтинів, бо чують ся на силах. Треба поспішати, щоб не випустити їх із того острова.

Зараз усе військо на коний, а піхота на підводи; забрали гармати й порохи, поїхали. А я конем попереду, дорогу показую. Було то полюваня на страшного звіря, що й очі й уха і чутя добре має, а ще лучші — лапи. Заказано під великою карою, щоб нїхто не гомонїв і люльки не курив. Звернули зі шляху; потяглись лїсом мовчки, тихо; тілько коли не коли колесо гарматне чи возове стукне, наїхавши на корінь, або трісне суха гіляка. Ішли день і ніч із малим одпочивком, а далї влїзли у таку гущину, у такі нетри, вертепи на вибої, що ледви-ледви витягали вози та гармати з того ковтуна. А тут ніч темна така, що тільки навманя вгадуєш дорогу. Далї таки, дякувати Богу, вийшли без пригоди з тієї багнюки і

що дня пяний ходить і все каже, що він в службі. Кожда дитина сьміє ся з него, така з него перла нашого повіту. Васловівский Німанд, котрий дав ся в громаді за виборця вибрати, дав слово чести, що буде голосувати на п. Стоцкого, а дав голос на Фльондора, бо певне зробив на тім добрий ґешефт. Садаґурский лікар Целлермаєр проповідує, що доктор Стоцкий є антисемітом а також і всї читальники. Нападає на виборців садаґурских, чому они тримали з Стоцким. Та руский нарід не був і не буде нїколи против таких жидів виступати, котрі єму помагають, але знає також віддячити ся таким, як лікар Целлєрмаєр. Ми би сему панови дали добру раду, що би він собі дав спокій, бо він є для народу а не нарід для него. Честь садаґурским виборцям а також їх бурмістрови др. Рунесови. Русини удавайте ся лиш до сего лїкаря о пораду, бо він для народу сприяє. Садаґурскі жиди невиборцї кажуть, що вони не є против Стоцкого, але їм лиш банно, що єще по виборі мали зробити добрий ґешефт, але їм то не вдало ся. Ширівских виборців а також задубрівского начальника через цїлу ніч тримали і напоювали ширівский пропінатор і шубранецкий писарчук Ушер, в корчмі в Ширівцях, щоби дали голос на Фльондора, але всї дали другої днини голос на п. Стоцкого. Ушер Штернберґ напав відтак в недїлю на начальника задубрівского в Садаґурі і жадав від него 100 зл., котрі мав кинути, начальникови в пазуху, щоби лише віддав голос на Фльондора. Адольф Авслєндер і ширівский посесор Фрайндлїх зложили в Ширівцях в присутности всїх виборців пропінаторови 1250 зл., аби виборцї дали голос на Фльондора і по виборі мали тими грішми виборців подїлити. Начальник Дорош з Магали обробляв в день виборів начальника з Задубрівки і казав, що всї виборцї Фльондора плачені. Він радив, аби і Задубрівский начальник брав гроші.

Оттакими средствами воювали противники проти нашого заслуженого посла п. др. Ст. См. Стоцкого, але провалили ся, бо побідила мужицка правда і єдність.

Виборець.

Війна.

В Манджуриї нїчо важнїйшого не стало ся. Що там дїє ся, того певно не знати. Після того, що пишуть кореспонденти анґлїйских часописий виходить, що Куропаткін все звільна уступає до Мукдену, аби там зимувати. Японцї заняли послїдними часами місцевість Аншанчан і старають ся зайти Куропаткіна від півночи. До рішучого бою між обома війсками не прийшло досї тому відай, що Японцї частину свого війска відкомендерували з Манджуриї для скріпленя своєї обложної армії під Портом Артура.

Порт Артур впасти впаде, але поглотить ще не мало людских жить. Те, що дїє ся коло тої твердинї годї описати — там чисте пекло. Страшні канони грають в день і ніч, дими застелюють небо, у повітрю гук, що тяжко розмовити ся. У містї палять ся хати, залоги що раз меньше, яка стає чим раз більш утомлена, але від смертоносних мін підземних гинуть і сотки Японцїв. Борба під Портом Артура се найлїпший приклад, яке то нещастє для людий є війна! Японцї взивали вже порт-артурского коменданта ґен. Штесля, аби він піддав ся, але він сего не хоче вчинити, та не тому, аби мав яку надїю на ратунок, бо нема кому єго ратувати але тому, аби задержати як найдовше Японцїв

вибрались у рідкий бір. Я злїз із коня та з радощів аж землю поцїлував. Про запорожцїв уже й байдуже. Сказано, молодий, хисткий, — нїкому було покрепити... Отож скоро вже дійшли до того пасїшника, що ратища струже, обскочили його кругом і взяли в свої руки. А він тільки подививсь, піднявши в гору брови, та сказав: „От же вражі Ляхи — таки пронюхали!“ а потім знов-знов посупивсь тай байдуже: знає вже, що коли не сьогоднї, так завтра смерть. Та такий же старий та сивий той пасїшник, що нїхто його не бив і не лаяв. Посадили його на віз, ще й сїна підмостили, — тай поїхали до Мазепиної могили.

(Конець буде.)

коло Порту Артура, бо інакше всї они пішли би помагати тим арміям японьским, що заходять Куропаткіна. Положенє Росиян тепер дуже лихе, а булоб оно значно поліпшило ся, якби Японцї не розбили були росийских ескадр.

На мори, як звісно Росиянам дня 10. серпня зовсїм не повело ся. Тота росийска ескадра, що стояла в Портї Артура не могла видержати японьских куль тай вигнала ся на чисте море, аби перебити ся через японьску фльоту Тоґа і поплисти ід Владивостокови, відки виплила друга ескадра росийска. Тоті обі ескадри мали получити ся і булиб тодї Японцям дали ся добре в знаки, бо могли безпокоїти Японїю, а що найважнїйше перетяли би довіз поживи із Японїї до війск японьских, що є вже в Кореї і Манджуриї, так що прийшла би Японцям тяжка година. Але сему Японцї запобігли. Передовсїм не вдало ся продерти ся до Владивостока ескадрі портартурскій, яку розбив адм. Тоґо. У тій борбі погиб від ґранату росийский адмірал Вітгефт, богато офіцирів і безлїч вояків, а кораблї потерпіли дуже значні шкоди, так, що нїодин з них не доплив до Владивостоку. „Царевич“ зістав так ушкоджений, що з трома торпедовцями заплив до нїмецкої пристани Цінґтав, де їх розброєно; те саме стріло „Аскольда“ і „Ґрозового“ що спасли ся утечею до хіньского порту Шанґаю і „Діяну“ в Сінґаю. Їм уже не буде мож брати удїлу у війнї до єї кінця. — Один торпедовець забрали Японцї, а два торпедовцї і одна канонїрка розбили ся і пішли на дно. Найшвидшому росийскому кружлякови „Новікови“ що оплив цїлу Японїю, аби дістати ся до Владивостоку заступили Японцї дорогу коло острова Сахалїну і затопили єго. Решта тяжко ушкоджених рос. кораблів втекла назад до Порту Артуру. Один із них „Севастополь“ ще й наїхав на міну і та єго так ушкодила, що до порту вже єго затягли.

Не лїпше повело ся ескардї владивостоцкій, що виплила на стрічу портартурскій. Біля острова Цузіма допав єї адм. японьский Кашімура і росийский корабель „Рурік“ затопив, а „Росию“ і „Громобоя“ значно ушкодив. І сим би не було удало ся втечи, якби не те, що Японцї місто гонити за ними, взяли ся до ратованя потапаючої залоги на „Руріку“ із якої виратували 600 люда.

Всячина.

Є. Е. п. президент мінїстрів др. Кербер приїде до Черновець дня 3. вересня рано і замешкає в будинку краєвого правительства. В Чернівцях перебуде один день. Від 10—12 год. буде приймати начальників властий і представителїв стоваришень. О 12. год. в полудне др. Кербер звидить будинок краєвого суду, де представлять ся єму судові урядники. Опісля огляне на площи Елисавети нову палату справедливости. О 2. год. пополудни відбуде ся обід у президента краю. По обідї др. Кербер буде оглядати місто. Вечером того дня о 9. год. митрополит Репта дасть принятє в честь д-ра Кербера. Дня 4. вересня рано др. Кербер виїде в Черновець.

Нова ґімназия. Завдяки довголїтним стараням наших заступників отвирає ся із днем 1. вересня нова руско-нїмецка ґімназия в Кіцмани. Се є велике добро для наших селян передовсїм із околиць Кіцманя. Без просьвіти і без науки нема гаразду. Так само нема добра селянам без інтелїґентних провідників. Ось тому то, хто лиш може най посилає свої дїти до шкіл, а так і відійдуть они з батьківского ґрунту і самі будуть мати красший хлїб, а що найважнїйше будем мати своїх провідників, що наведуть селян у борбі за мужицке право. Тай се буде велике добро, що по урядах засядуть таки мужицкі дїти, котрі розуміти будуть мужицкі потреби і будуть інакше з ними обходить ся, як чужі урядники, що часами й слова руского не знають. Тому панове господарі не шкодуйте гроший на науку дїтий, впрочім такий видаток не богато перевисшить то, що хлопець з'їв би дома а за те користь із школи буде для селян превелика.

Конкурси. Із памяткового фонду Цїсаревої Єлисавети для сиріт без родичів

буде розданих пять запомог по 200 кор. — Старати ся можуть о сї запомоги приналежні до Буковини убогі сироти без родичів в віку від 3 до 14 літ. — Поданя о сї запомоги, з прилученими до них сьвідоцтвом приналежности до краю, метрикою (сьвідоцтвом уродин) і сьвідоцтвом убожества мають опікуни сиріт подати найдальше до 5-го вересня 1904 до Виділу краєвого через ц. к. суди повітові або через уряди громадскі (маґістрат) місця замешканя сиріт, котрі з свого боку мають потвердити, що відносини маєткові і фамілїйні представлено в поданю по правдї.

Із буковиньского Виділу краєвого.

Просьба до всїх руских Читалень, кас райфайзеньских і всїх ширителїв просьвіти межи руским народом. Дня 12. червня с. р. ухвалили головні збори читальнї в Ленківцях вибудувати „Народний Дім“ в Ленківцях, в котрім би містили ся читальня, каса, склеп, касино і иньші товариства. Під будову того дому відступила громада кавалок толоки. Також ухвалила рада громадска разом з тим вибудувати й громадску канцелярию. На будову канцеляриї ухвалила громада дати 600 корон. Комітет будівельний взяв ся зараз до роботи, але коли головні збори зробили кошторис „Народного дому“ на 1200 К., показало ся тепер при будові того дому, що він буде коштувати в двоє тілько, то є 2400 К. Ся сума має покрити ся із членьских датків, але позаяк наша читальня має мало членів, а до того й вороги читалнї других людий від вступленя в члени читалнї відраджують, то зібрав будівничий комітет до тепер лише 400 К. на сю для просьвіти сїльского народу так важну цїль. Проте удає ся будівельний комітет до всїх руских читалень, до всїх кас райфайзеньских і до всїх тих щирих людий, котрим просьвіта нашого руского сїльского народу лежить на серцю, щоби они зволили жертвувати на ту цїль якийсь даток чим допоможуть нам довершити наше найгорячійше бажаня а то свою стріху — свою втїху, що буде нам, руским мужикам на честь а нашим ворогам на погибель. Всї і найдрібнїйші датки приймуть ся з подякою і будуть виказані в „Рускій Радї“. Датки просимо присилати на руки пана Юрія Мартинюка, над'учителя в Ленківцях коло Чернівцїв. За комітет будівельний: *Юрій Мартинюк, Николай Веренка Вас. Ник. Веренка, Ґеорґій Жмурчак Дмитрів, Ґеорґій Воєвідка, Василь Бідняк.*

„Сїч“ при роботї. З початком с. м. вибух страшний вогонь в дворі дїдича з Залуча. Горіли стоги збіжа. На місце пожежі прибули крім тамошної місцевої „Сїчи“ єще „Сїчи“ з Вашківцїв н. Ч. і з Чорториї. Відважні молодцї „Сїчовики“ помимо великої недостачі води успіли стримати вогонь, а вкінци і побороли пожежу. Галицка жандармерия і буковиньскі урядники з Вашківцїв, які там прибули зі старостою Штронером на чолї мали нагоду наглядно пересьвідчитись про велику хосенність „сїчових“ товариств, що ратують зарівно пана і жида як мужика. Але галицкі власти слїпі на те все і далї переслїдують „Сїчи“ лише тому що они рускі. За те у нас в Буковинї під справедливим правлїнєм теперішного президента краю кн. Гогенльогого розвивають ся „Сїчи“ чим раз красше.

Отворенє „Сїчи“ і перші загальні збори читальнї „Рускої Бесїди“ в Чорнім Потоцї відбудуть ся в недїлю дня 28. серпня в празник Богородицї. О 2 год. пополудни розпічнуть ся збори „Сїчи“ а після них відбудуть ся збори читальнї. На се наше сьвято просимо всїх щирих прихильників народної просьвіти. За тимч. старшину *Володимир Коверчук.*

Жнива злочинцїв. На сьвітову виставу в Ст. Люї в північній Америцї приїздять не лише такі, що бажають оглянути виставу, але також і найбільші міжнародні злочинцї, аби красти і розбивати. Місцеві дневники нотують щодень таємничі убийства, грабежі і ріжні пригоди та напасти. Ватаги злодїїв на виставі в Ст. Люї мають бути дуже зручно зорґанїзовані. Щасливий той, кого не обікрали на виставі і той, що з рук злодїїв вийшов з житєм, а втратив лише гроші. Навіть в готелях чоловік непевний житя, бо готелева служба звичайно в змові з опришками.

Посуха. Через то, що через довгий час не падав дощ а за то були великі спекі маєм у господарстві великі шкоди. Паші майже в цілім краю нема, там де було тогід копиць 16, є нині 4—5 а декуди ще гірше. Так само відбила ся посуха на кукурудзї, яка також дуже не дописала. До того ще Румунїя заперла границю для вивозу кукурудзи і всякої паші, бо там також великий недорід тай маєм готовий клопіт. Вправдї і наша держава видала заказ, аби нашої паші за границю не вивозити, але наші мужики таки біди не минуть. Наслїдки посухи відібють ся на них добре. Яку собі раду давати на посуху не будемо балакати, бо проте просторо пише часопись „Хлїбороб“, яку повинен мати кождий господар, а є вона у кождій читальни і громадскім урядї. За те звернемо увагу наших людий, аби не випродували тепер сїна нї конюшини, нї иньшої паші, яку скуповують тепер спекулянти, бо цїна тих артикулів потому значно підскочить, тож можна буде їх продати значно дорожше, коли не прийде ся за солені гроші назад таки самому їх купувати.

Товариство „Сїч“ в Оршівцях. Позір! Отсим маємо честь запросити Вп. П. Т. Патріотів і чесних наших Товаришів-Січовиків на Народний фестин, який відбуде ся в Празник пресьв. Богородицї, в днях 28. і 29. серпня с. р. Танцї і забави розпічнуть ся о годинї 12-ій в полудне на сухім ковборі, де відбували ся „Перші загальні збори“, на галицкім кутї під голим небом. Програма: 1. Хор і деклямациї. 2. Вправи з сикавкою. 3. Вільні вправи, а) без топірців; б) з топірцями. Танцї і забави при штучних лямпах. Аматорске представлене „Лихий день“, комедия в одній дїї Цеглиньского. Вступ для інтелїґенциї: I. місце 60 с., II. місце 50 с., III. місце 40 с. Вступ для селян: 20 с. Карти вступу суть важні на фестин, на забаву і на представлене аматорске. — За комітет: *Іван Чобан*, кошовий, *Афтемій Николайчук*, писар, *Дмитро Николайчук*, осавул, *Козьма Ґорук*, учитель.

Отворене „Сїчи“ в Старій Жучцї відбуде ся в недїлю дня 28. серпня с. р. на толоцї о 1-ій годинї по обідї з слїдуючою проґрамою: 1. Вибір кошового батька, 2. пояснене статутів товариства, 3. вибір старшини товариства, 4. вільні внесеня й ґратуляциї. По загальних зборах відіграє товариство читальня „Рускої Бесїди“ з Кичери комедию в однім актї „Іцко Сват“ Ізидора Трембицкого на фонд товариства „Сїчи“ в Старій Жучцї. Вступ на театральне преставлене від селян 10 сот., а інтелїґенциї 50 сот. При сїй нагодї просить комітет січовий нашу інтелїґенцию й всї тов. „Сїчи“ численно прибути на наше народне сьвято, щоби воно й в нашім закутку торжественно відбуло ся. — За старшину: *Іван Жулиньский.*

Збори пасїчників. Пан Альойз Альфонзус при нагодї свого побуту на Буковинї яко делеґат центрального союза австрийских пасїчників відбуде дня 1. вересня о 3-ій год. по полудни в кр. середній школї господарскій збори пасїчників, на які отсим Рада культури краєвої усїх буковиньских пасїчників уклінно запрошує.

Осїнні маневри X. (перемиского) і XI. (львівского) корпусу зістали із причини наслїдків посухи т. є. недостачі паші й води відкликані. Буковиньский (22.) п. п. краєвої оборони місто виїздити на маневри буде лише відбувати більші вправи біля Черновець.

Господарска вистава в Чернівцях. Товариство господарске „Bukowina“ уладжує на мійскій стрільници в Чернівцях в днях 25.—28. вересня виставу насїнь і машин рільничих і дробу. Предсїдателем комітету виставового вибрано д-ра Каєтана Стефановича. Краєвий видїл виасиґнував на цїли вистави субвенцию в квотї 500 корон. Комітет сподїває ся, що мінїстерство рільництва яко премії для виставляючих визначить дипльоми золоті, срібні і бронзові.

Мед. Др. Ґольдфельд

вернув з подорожи і ординує як перше так і до тепер в Чернівцях при ул. Почтовій ч. 2.

Він розслїджує недуги машиною яку видумав професор Рентґен. За помочию тої машини бачить ся у нутрі чоловіка, як далеко недуга вкорінила ся, тому й лекше єї вилїчити.

Видане Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.